

РЕШЕНИЕ

№ 6185

гр. София, 09.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 13.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **3990** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 68 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).

Образувано е по жалба на Т. А. Точкова срещу решение № 114/ 20.02.2020 г. на Комисията за защита от дискриминация – петчленен разширен заседателен състав, в частта по т. I от диспозитива на посоченото решение, с което е установено, че с действията си Т. А. Точкова, главен инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет е извършила „тормоз“ по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. във връзка с чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. спрямо С. Л. П. – В., на основата на признака „лично положение“, както и в частта по т. V, с което на основание чл. 47, т. 3 от ЗЗДискр., Комисията налага на Т. А. Точкова, главен инспектор на ИВСС, глоба в размер на 500 лева. Подадена е и жалба от пълномощника на ИВСС срещу същото решение на КЗД, в частта по т. IV и т. VI, която е отделена с определение от 28.05.2020 г. за самостоятелно разглеждане в друго производство.

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на решението, като се сочи, че заседателният състав неправилно е отхвърлил възраженията за наличие на обстоятелствата на чл. 52, ал. 1 от ЗЗДискр. за периода 09.04.2015 – 16.08.2015 г., тъй като при подаване на жалбата на 16.08.2018 г. е изтекъл три годишния давностен период, считано от 09.04.2015 г., от която дата се твърди начало на дискриминационния период. На следващо място се излагат съображения за

неоснователност на констатациите на Комисията, че обжалването на болничните листове и налагането на дисциплинарно наказание уволнение на С. П. - В. представлява неблагоприятно третиране въз основа на признака „лично положение“, квалифицирано като проява на „тормоз“, съгласно дефиницията на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. Излагат се подробни съображения за неправилното тълкуване на законови правомощия на работодателя, уредени в Кодекса на труда и Закона за здравето, както и за разширително тълкуване на антидискриминационното законодателство. Посочени са причините, които са породили съмнение у работодателя, водещи до решението за обжалване на болничните листове, както и че подобна проверка не е извършвана спрямо други експерти, поради това че не е имало експерти, които да са били в идентична или сходна ситуация с тази на П.. Следващо възражение в жалбата е, че Комисията за защита от дискриминация не е изследвала признака „лично положение“. В обжалваното решение не се сочи с кое качество, признак или белег С. П. се отличава от останалите лица, което води до невъзможност да се установи наличието на дискриминация. Жалбоподателят посочва, че не са налице доказателства, водещи до извода за конфликт на работодателя с П., основан на личното положение на последната. Иска се отмяна на решението на КЗД и присъждане на разноски.

Ответникът - Комисията за защита от дискриминация в писмено становище оспорва основателността на жалбата. Прави искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна - С. П. - В., в писмени бележки изразява становище за недопустимост на жалбата, а отделно от това сочи аргументи за нейната неоснователност.

Заинтересованата страна – Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, чрез пълномощника си изразява становище за основателност на жалбата.

След като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, Административен съд - София град приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството пред Комисията за защита от дискриминация е образувано по повод жалба от С. П. - В. срещу Инспектората към Висшия съдебен съвет и срещу Т. Точкова, в качеството ѝ на главен инспектор на ИВСС, с оплаквания за дискриминация на основата на признаците "убеждения", "лично положение", "обществено положение", "имуществено състояние" и "увреждане".

Комисията за защита от дискриминация е приела сезирането за допустимо, образувала е производство и конституирала страните по преписката. След като е провела открити заседания с участие на страните и е събрала доказателства във връзка с твърденията им е издала акта, предмет на разглеждане в настоящото производство.

Установено е, че общият трудов стаж на С. П. в Инспектората към Висшия съдебен съвет е около 10 години и 3 месеца, от които 7 години и 9 месеца е изпълнявала длъжността Началник отдел „Правно обслужване и човешки ресурси“ и около 2 години и 6 месеца е изпълнявала длъжността експерт в специализираната администрация на Инспектората към Висшия съдебен съвет. Със Заповед № ЗЧР-9/17.07.2018 г. на главния инспектор на ИВСС на С. П. е наложено дисциплинарно наказание уволнение, за това, че на 14.05.2018 г., на работния ѝ компютър е намерен файл, който съвпада с мотивите към предложението за изменение и допълнение на ЗСВ на народен представител, внесено на 9.05.2018 г. в Народното събрание и касаещо промяна на възнаграждението на експертите в ИВСС.

Дисциплинарното производство е започнало с връчването на С. П. на Заповед № ЗЧР-5/14.05.2018 г. на главния инспектор на Инспектората към ВСС, с която е била назначена комисия, която да извърши оглед на работния компютър на С. П.. Проверката е започнала 15 минути след края на работното време на 14.05.2018 г. На 15.05.2018 г. е издаден болничен лист № E201756081202 от 15.05.2018 г., с който ѝ е бил разрешен отпуск за периода от 15.05.2018 г. до 28.05.2018 г. С последващ издаден болничен лист № E20181369417/30.05.2018 г. на С. П. е бил разрешен отпуск поради временна неработоспособност за 7 календарни дни от 29.05.2018 г. до 04.06.2018 г. От ЛКК с болничен лист E20181011351 и болничен лист E20180960545 на П. е бил разрешен отпуск поради временна неработоспособност, съответно за периода от 05.06.2018 г. до 24.06.2018 г. и от 25.06.2018 до 14.07.2018 г. Болничните листове са обжалвани от главния инспектор на ИВСС по реда на чл. 112, ал. 1 от Закона за здравето.

С обжалваната част по т. I от Решение № 114/20.02. 2020 г. по преписка № 562/2018 г. Комисията за защита от дискриминация е приела, че обжалването на болничните листове и налагането на дисциплинарното наказание са проява на „тормоз“ на основата на признака „лично положение“. Като мотив за това е изложено, че в посочените случаи по непротиворечив начин било установено, че П. е единственият служител в ИВСС, на когото са обжалвани болничните листове в процесния период и в този смисъл е по-неблагоприятно третирана в сравнение с всички останали служители в Инспектората. Също така съставът на Комисията е приел, че решение № 34289/07.02.2019 г. по гр. дело № 54873 по описа на СРС за 2018 г. е влязло в сила, поради което е счел за безспорно установени и доказани фактите относно дисциплинарното наказание уволнение, наложено на П. във връзка с предложение за изменение на ЗСВ, подписано и официално подадено до главния инспектор от повече от 35 експерта. Заседателният състав е приел, че проверка на служебния компютър и търсене на дисциплинарна отговорност са били предприети единствено по отношение на П..

Според Комисията неблагоприятното третиране в посочените два случая е основано на признака „лично положение“, в съдържанието на което се включва „правото на труд и неговото конкретно упражняване“.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд – София град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима - подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, адресат на акта, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14-дневен срок, в съответствие с разпоредбата на чл. 68 от ЗЗДискр във връзка с чл. 152, ал. 1 и чл. 149, ал. 1 от АПК.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган - КЗД, в рамките на предоставените ѝ правомощия, съгласно чл. 47 от ЗЗДискр., в качеството на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. В съответствие с чл. 48 във вр. с чл. 54 ЗЗДискр., решаващият състав на КЗД е определен с Разпореждане на председателя № 1156/7.09.2018 г.

Спазена е и установената форма - решението е писмено и съдържа наименованието на органа, който го е издал; фактическите и правните основания за издаването му; диспозитивна част, както и указание пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва - чл. 66 ЗЗДискр.

Комисията е изпълнила регламентираната в закона процедура, като е осигурила упражняването на правото на защита на страните. Органът е спазил формулираното в чл. 9 ЗЗДискр. правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация, а именно страната, която твърди, че е жертва на дискриминация, следва да докаже факти, от които може да се направи убедителен извод, че е налице дискриминация, а ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено. Извършена е процедура по проучване по смисъла на чл. 55 от закона. Изискани са становища и обяснения по изложените оплаквания от ответниците в производството по реда на чл. 55 – чл. 59 ЗЗДискр, дадена им е възможност да представят доказателства. В съответствие с чл. 60, ал. 1 ЗЗДискр докладчикът е изготвил заключение.

Поради това, в хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Разгледана по същество, жалбата е основателна. При преценка на материалната законосъобразност на обжалваното решение, настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение по т. I в частта, с която е прието, че с действията си Т. А. Точкова, главен инспектор на ИВСС е извършила „тормоз“ по смисъла на §1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. във връзка с чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. спрямо С. Л. П. – В. на основата на признака „лично положение“ е незаконносъобразно, поради следните съображения: Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал. 2 на същата норма пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В разпоредбата на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. е дадено определение на понятието "тормоз", а именно - всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. От анализа на цитираните норми следва извода, че за да е налице дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма както от обективна, така и от субективна страна.

С оглед горното, релевантно за делото е дали главният инспектор на ИВСС Т. Точкова е имала нежелано поведение на основата на признака „ лично положение“ спрямо служителката П., изразено физически и словесно, с цел да накърни нейното достойнство и да създаде враждебна, принизяваща, унижителна, обидна и застрашителна среда.

Съдебната практика приема, че фактическият състав на тормоза включва: 1. изпълнително деяние - действие или бездействие на определено лице спрямо друго лице; 2. защитен признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр.; 3. цел или резултат - накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда; 4. причинно-следствена връзка между тях. В конкретния случай по делото не са

налице данни за наличие на елементите на фактическия състав на тормоза на основата на признака „лично положение“ по отношение на П.. Законът в ДР, § 1, т. 1 дава дефиниция на понятието „тормоз“ - лицето да проявява нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1. Лексикалното и граматическо тълкуване на думата „поведение“ е набор от действия или бездействия, чиято приемливост е основана на социални норми, които го регулират, упражнявайки по този начин социален контрол.

Започването на дисциплинарно производство срещу П. би могло да породи конфликт между нея и работодателя, в лицето на главния инспектор на ИВСС. Следва да се има предвид, че не всеки конфликт при или по повод на служебни трудови правоотношения между страните може да се третира като проява на дискриминация под някоя от законовите форми, а само тези случаи, при които нежеланото поведение спрямо дискриминираното лице е провокирано от някой от признаците по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. Дори да е налице конфликт между страните в производството, то същият не формира дискриминационно поведение. Събраните в хода на производството доказателства не установяват, че по отношение на служителката е осъществен тормоз от главния инспектор на ИВСС. Негативните емоции, които П. твърди, че е изпитала при разговора с главния инспектор по повод публикуване на предложение за изменение на ЗСВ на страницата на Народното събрание са субективно лично възприятие, част от вътрешната ѝ сфера и не могат да са общовалиден критерий за оценката им като тормоз или дискриминация. Твърдените изказвания на главния инспектор на ИВСС при проведения разговор не могат да бъдат доказани (както е било установено и от КЗД). От друга страна, излагането на гледната точка при разговор и правото на критика на работодателя към служителя не означава, че той накърнява личното достойнство на същия. Аргумент в полза на това заключение е обстоятелството, че този разговор се е състоял без присъствието на други служители или външни лица, което именно свидетелства за липсата на тормоз по отношение на П.. Допълнителен аргумент в тази насока е и фактът, че проверката, направена на служебния компютър на П. от специално назначената със заповед комисия е извършена след работно време - обстоятелство, което несъмнено свидетелства за липса на действия от страна на главния инспектор на ИВСС, целящи уронване на достойнството на П., както и на създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна и застрашителна среда спрямо същата.

За да е налице проява на „тормоз“, законът изисква „поведение“ на лицето, а не „проява“. Тоест действията на лицето, за което се сочи, че извършва тормоз следва да са постоянни или чести за съответен времеви период, а не еднократна конфликтна ситуация, когато става въпрос за критерия „лично положение“. Ведно с това неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр, като следва да се установи по-неблагоприятно третиране на П. в сравнение с друго лице. Такива факти не се доказаха както с писмените така и със събраните гласни доказателства в производството развило се пред административния орган.

Като аргумент в тази насока следва да се посочи също, че Комисията неправилно е приела, че единствено по отношение на П. е потърсена дисциплинарна отговорност заради предложението за изменение на ЗСВ, намерено в служебния ѝ компютър, подписано и официално подадено до главния инспектор от повече от 35 експерта на ИВСС.

На П. е наложено дисциплинарно наказание за това, че на 14.05.2018 г., е намерен на работния ѝ компютър файл, който съвпада с мотивите към предложението за изменение и допълнение на ЗСВ на народен представител, внесено на 9.05.2018 г. в Народното събрание и касаещо промяна на възнаграждението на експертите в ИВСС. Неточно възприетите от заседателния състав факти по преписката са довели до формиране на погрешен извод, че единствено на П. от всички 35 експерта, които са подписали предложение за изменение на ЗСВ, е направена проверка на служебния компютър и е потърсена дисциплинарана отговорност. Неизясняването на фактите по преписката е довело до неправилни изводи от страна на състава, че главният инспектор е извършил прояви на „тормоз“ спрямо С. П. на основата на признака „лично положение“.

Отделно от това в решението на КЗД погрешно е прието, че Решение № 34289 от 07.02.2019 г. по гр. д. № 54873/2018 г. по описа на СРС е влязло в сила. Това е видно от представената в съдебно заседание справка от електронната страница на ВКС, съгласно която трудово-правният спор по гр. д. № 54873/2018 г. по описа на СРС не е приключил с окончателен съдебен акт, поради което и решението няма обвързващата сила на влязъл в сила съдебен акт.

На следващо място, изводите на КЗД, че работодателят е злоупотребил с права не могат да се извлекат от факта на обжалване на болничните листове на служителката. Не може да се вмени във вина на главния инспектор на ИВСС обстоятелството, че се е възползвала от предвидената в закона възможност да атакува административните актове при наличие на съмнение за достоверността им, предвид факта, че П. е в разрешен отпуск поради временна неработоспособност от 15.05.2018 г. - следващият ден след направената проверка на служебния ѝ компютър от назначената за целта комисия със Заповед № ЗЧР-5/14.05.2018 г. на главния инспектор на Инспектората към ВСС. По делото не се наведоха твърдения и не се представиха доказателства да е налице подобен случай, за да може да се установи по-неблагоприятно третиране на П. с друго лице в сходна ситуация.

Поради това, съдът намира, че по делото не се доказва, че С. П. е била поставена в по-неблагоприятно положение, основано на защитен признак, което представлява акт на дискриминация. Ето защо необоснован е изводът на Комисията, че главният инспектор на ИВСС в конкретния случай е допуснал нарушение на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., поради което Решение № 114/ 20.02.2020 г. на Комисията за защита от дискриминация в обжалваната част по т. I е неправилно и незаконосъобразно, и следва да бъде отменено.

Предвид липсата на допуснато нарушение на чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр., следва да бъде отменено решението и в обжалваната му част по т. V, с която на основание чл. 47, т. 3 от ЗЗДискр. Комисията е наложила на Т. А. Точкова, главен инспектор на ИВСС, глоба в размер на 500 лева.

При този изход на спора се следват разноски на ответника, като юрисконсултското възнаграждение за осъществено процесуално представителство следва да бъде определено в размер на 100 (сто) лева, на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 37 от ЗПП във вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ във вр. с чл. 144 от АПК, предвид липсата на фактическа и правна сложност на спора.

По изложените аргументи и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд - София град, Второ отделение, 53 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 114/ 20.02.2020 г. на Комисията за защита от дискриминация – петчленен разширен заседателен състав, в частта по т. I и по т. V от посоченото решение.

ОСЪЖДА Комисията за защита от дискриминация да заплати на Инспектората при Висшия съдебен съвет сумата в размер на 100 (сто) лева, представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: